

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/190/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1713214307
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1713214307.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Juraja Považana v právnej veci žalobcov : 1./ N.. T. V., narodený XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/X, X., 2./ K. W., narodená XX.XX.XXXX, bytom X. XX, L., Č. G., obaja zastúpení JUDr. KLUČKOVÁ, advokátka s.r.o., so sídlom Pluhová 29, Bratislava, IČO: 36 864 242 proti žalovaným: 1./ Y. O., narodený XX.X.XXXX, X. V. XX/XXX, P., 2./ P. O., narodená X.X.XXXX, bytom V. XX/XXX, P., obaja zastúpení advokátom Mgr. Ivica Šišoláková so sídlom Minárčiny 888/30, Brezová pod Bradlom, o zaplatenie sumy 4.191,94 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcov 1./,2./ a žalovaného 1./ proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č. k. 10C/47/2014 zo dňa 1. augusta 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovia 1./,2./ majú voči žalovanému 1./ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Žalovaná 2./ má voči žalobcom 1./, 2./ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že : I. Žalovaný 1. / je povinný zaplatiť žalobcom sumu 4.191,94 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 1.389,61 € od 2.4.2011 až do zaplatenia, 9 % p.a. zo sumy 1.432,94 € od 2.4.2012 do zaplatenia, 8,75 % p.a. zo sumy 1.369,39 € od 2.4.2013 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. II. Žaloba voči žalovanej 2./ sa zamietá. III. Žalobcovia majú nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1./ v rozsahu 100 %. IV. Žalovaná 2./ má nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100 %.

1.1. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1 písm. a), § 2 ods. 1,2, § 3 ods. 1, ods. písm. d), ods. 5, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov zriadených v záhradkových osadách a vypořádání vlastníctva k nim (ďalej len „zákon o užívaní pozemkov“), ustanoveniami § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z. z., § 151 ods. 1,2 ,§ 191 ods. 1,2 C.s.p., keď po vykonaní dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a priloženým súdnym spisom sp. zn. 6C/63/2004-619 vedeným Okresným súdom Bratislava III (ďalej aj ako „priložený súdny spis“) dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, ale len vo vzťahu k žalovanému 1./, tento je povinný uhradiť žalobcom žalovanú pohľadávku titulom nájmu vzniknutého ex lege. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalovaná 2./ nikdy nebola členom SZZ org. č. 3-25 (potvrdenie SZZ org. č. 3-25 zo dňa 14.2.2017) a teda medzi žalovanou 2./ a SZZ org. č. 3-25 nemohol vzniknúť v zmysle § 3 ods. 1 zákona o užívaní pozemkov nájomný vzťah, pretože žalovanú 2./ nemožno definovať ako nájomcu alebo užívateľa pozemkov v zriadenej záhradkárskej osade v intenciách § 2 ods. 2 zákona o užívaní pozemkov. Súd sa v tomto smere stotožňuje s právnou argumentáciou žalovaných, podľa ktorej musia byť na vznik nájomného vzťahu v zmysle uvedeného zákona všetky zákonné podmienky splnené, a to striktným spôsobom. Na uvedenom závere nič nemení ani ZP č. XX/XXXX, podľa ktorého bola žalovaná 2./ užívateľom parcely č. XXXXX (a evidentne ním aj

bola, pretože na tejto parcele bola postavená chatka v jej bezpodielovom spoluvlastníctve - ako súd zistil z LV č. XXXX k.ú. Nové Mesto a táto bola zbúraná až v roku 2015, ako vyplýva z predložených dôkazov), avšak nie takým užívateľom, ako to vyžaduje zákon o užívaní pozemkov. Súd konštatuje, že nárok žalobcov voči žalovanej 2./ by mohol byť priznaný titulom vydania bezdôvodného obohatenia (súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou žalobného nároku žalobcami, v zmysle zásady iura novit curia je výlučne vecou súdu subsumovať zistený skutkový stav pod príslušnú právnu normu), avšak s poukazom na žalobný petit keď žalobcovia žiadali zaviazat' žalovaných uhradiť ich pohľadávku spoločne a nerozdielne (pričom v skutočnosti sa jedná o 2 pohľadávky s iným právnym základom s vlastným počiatkom príslušenstva), tento žalobný nárok nemožno žiadnym spôsobom oddeliť. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, že žalobu voči žalovanej 2./ zamietol. Takýto postup je podľa názoru vyjadrením idey spravodlivosti a je taktiež ústavne udržateľný, súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 752/2016 zo dňa 26.10.2016.

1.2. Pokiaľ sa jedná o žalovaného 1./, podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovia uniesli bremeno tvrdenia i dôkazu keď si voči tomuto uplatnili znaleckým posudkom určené nájomné za nájom časti parcely č. XXXXX nachádzajúcej sa v k.ú. Nové Mesto. Ako vyplynulo z dokazovania, je nesporné, že žalobcovia sú od roku 1947 vlastníkami tejto parcely (LV č. XXXX aktuálny ku dňu 2.9.2013, žalovaným pritom muselo byť ich vlastníctvo známe pretože boli celý čas zapísaní na LV), takisto je nesporné, že na tomto pozemku bola v roku XXXX legálne zriadená záhradkárska osada SZZ org. č. 3-25 (rozhodnutie Národného výboru Hlavného mesta Bratislava o využití územia č. XXXX, toto rozhodnutie sa nachádza v priloženom súdnom spise sp. zn. 6C/63/2004). Od roku 1986 do roku 1997 SZZ org. č. 3-25 užíval tieto pozemky na základe zmlúv s JRD o prenechaní pozemkov do dočasného užívania na zriadenie záhradkárskej osady zo dňa 3.12.1986 a 15.12.1986 (zmluvy boli taktiež obsahom pripojeného spisu sp. zn. 6C/63/2004), prvá zmluva sa týkala ostatných plôch a druhá zmluva samotných viníc. Je nesporné, že uvedené právne akty sa týkali parcely č. XXXXX, parcelné čísla ktoré sa v týchto uvádzali (13149/x) sa v katastrálnom operáte vtedy nenachádzali pretože boli vytvorené len v návrhoch geometrických plánov, ktoré slúžili na umiestnenie záhradkárskej osady a neboli predmetom zápisu do katastra nehnuteľností. Tieto užívacie vzťahy k predmetnej parcele zanikli dňom účinnosti zákona č. 229/91 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v zmysle § 22 ods. 1 a súčasne v zmysle § 22 ods. 2 tohto zákona vznikol medzi žalobcami a SZZ org. č. 3-25 nájomný vzťah. Účinnosťou zákona o užívaní pozemkov (26.3.1997) vznikol medzi žalobcami a už jednotlivými členmi záhradkárskej organizácie nájomný vzťah v zmysle § 3 ods. 1 citovaného zákona s povinnosťou platenia nájomného v zákonom stanovenej výške. To, že bol žalovaný 1./ ku dňu účinnosti tohto zákona členom SZZ org. č. 3-25 a i užíval sporné pozemky nepochybne vyplýva nielen zo ZP č. 10/2011 (v ktorom je obsiahnutý zoznam členov), ale aj zo záverečných vyúčtovaní nákladov SZZ org. č. 3-25 za roky 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 (z týchto vyplýva že žalovaný 1/ uhrádzal okrem členských poplatkov aj nájom) a samotných vyjadrení žalovaného 1./, ktorý túto skutočnosť v konaní de facto potvrdzoval. Táto dokumentácia je takej dôkaznej sily, že predloženie samotnej nájomnej zmluvy medzi SZZ org. č. 3-25 a žalovaným 1./ uzavretej pred účinnosťou zákona o užívaní pozemkov naozaj nie je nevyhnutná. Nájomný vzťah nebol do roku 2012 zo strany žalobcov vypovedaný a trval minimálne do roku 2013, keď žalobcovia žalovanému 1./ doručili výpoveď, ktorú prevzal dňa 26.7.2013. To, či táto výpoveď mala za následok ukončenie nájomného vzťahu vo vzťahu k splneniu zákonných podmienok vymedzených v § 3 ods. 5 zákona o užívaní pozemkov, súd s poukazom na zásadu hospodárnosti neskúmal, pretože uvedené je vo vzťahu k žalobnému nároku ktorý je časovo ohraničený do roku 2012 irelevantné. V každom prípade však súd prvej inštancie zistil, že k ukončeniu nájomného vzťahu nedošlo pred týmto dátumom - súdu predložené výpovede z nájmu z roku 1998 a zo dňa 6.10.2003 sú neplatnými právnymi úkonmi, pretože neboli dané skutočným nájomcom pozemkov ale SZZ org. č. 3-25.

1.3. Pre účely identifikácie pozemkov, ktoré užíval žalovaný 1./ bol v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 6C/63/2004 vypracovaný ZP č. XX/XXXX. V tomto posudku znalec k žalovanému 1./ ako členovi SZZ org. č. 3-25 (a taktiež i jeho manželke, čo sa v tomto konaní preukázalo ako nesprávne) priradil časť parcely č. XXXXX o výmere XXX T.X, táto bola pre účely znaleckého posudku identifikovaná ako parcela č. XXXXX/XX a parcela č. XXXXX/XXX a taktiež ideálnu časť pozemkov ktoré slúžili ako spoločné prístupové cesty o výmere 8 m². Podľa znaleckého posudku teda žalovaný 1./ preukázateľne využíval zo spornej parcely jej časť o výmere XXX T.X. V znaleckom posudku boli identifikované ďalšie nehnuteľnosti ktoré podľa žalobcov užívali žalovaní ako spoločné pozemky, a to parcela č. XXXXX/X o výmere XXX T.X, parcela č. XXXXX/XX o výmere XX T.X a parcela č. XXXXX/XXX o výmere XX T.X. Žalovaní počas celého konania relevantným spôsobom nespochybnili závery ZP

č. XX/XXXX a taktiež ani osobitne nerozporovali nárok žalobcov na nájom za pozemky o celkovej výmere XXX T.X (pričom keďže sa jedná o spoločné pozemky užívané 16-timi záhradkármi, na žalovaného 1/ pripadá 11,9 m²), ktorých užívanie zo strany žalovaných nebolo podložené týmto znaleckým posudkom. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žalobcovia i v tomto smere uniesli bremeno tvrdenia i dôkazu že žalovaný 1./ užíval pozemok žalobcov o výmere 288,9 m², pričom toto nebolo zo strany žalovaných žiadnym spôsobom spochybnené. Súd prvej inštancie opätovne zdôraznil, že pre vznik nájomného vzťahu podľa zákona o užívaní pozemkov je rozhodný dátum účinnosti zákona, i pokiaľ sa jedná o faktické obhospodarovanie pozemkov.

1.4. Za účelom určenia výšky nájomného za rozhodné obdobie si žalobcovia dali vypracovať ZP č. 15/2013, ktorého závery žalovaní žiadnym relevantným spôsobom nespochybnili. Ich tvrdenia o nesprávnosti výšky nájomného žiadnym spôsobom nepreukázali (napr. predložením vlastného znaleckého posudku, dokonca ani nepredložili vlastný výpočet) a ani nenavrhli v tomto smere nariadiť znalecké dokazovanie. V podaní zo dňa 22.10.2015 kde žalobcovia namietali výšku nájomného síce navrhli nariadiť znalecké dokazovanie, po zmene zákonného sudcu ktorý dňa 2.5.2018 uplatnil sudcovskú koncentráciu konania však už tento dôkaz vykonať nenavrhli, upustili od neho. S poukazom na uvedené súd vyhodnotil ich ničím nepodloženú procesnú obranu za neúčinnú a nemal dôvod požadovanú výšku nájomného i s príslušenstvom (s poukazom na § 4 ods. 2 zákona o užívaní pozemkov a § 517 ods. 1 a v 2 v spojení s vykonávacím nariadením) nepriznať. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že v zmysle uvedeného znaleckého posudku znalec stanovil výšku nájomného za užívanie pozemkov v záhradkovej osade na parc. č. XXXXX v k.ú. Nové Mesto tak, sadzba nájomného na tento pozemok pre rok 2010 bola stanovená suma 4,81 €/m², pre rok 2011 na sumu 4,96 m² a pre rok 2012 na sumu 4,74 €/m². Žalobcovia postupovali správne, keď sadzbu nájomného za každý rok vynásobili výmerou užívaných pozemkov.

1.5. Z dôvodov vyššie uvedených súd prvej inštancie nárok žalobcov čo do právneho základu i výšky nároku voči žalovanému 1./ priznal. Procesnú obranu žalovaného 1./, podľa ktorej v tomto konaní nebolo vo vzťahu k splneniu podmienok zákona o užívaní pozemkov preukázané legálne zriadenie záhradkárskej osady ku dňu XX.X.XXXX a následné uzavretie tzv. veľkej a malej zmluvy ku dňu XX.X.XXXX súd s poukazom na vykonané dokazovanie vyhodnotil ako účelovú, pretože ako už bolo uvedené vyššie, záhradkárska osada SZZ org. č. 3-25 bola legálne zriadená rozhodnutím Národného výboru Hlavného mesta Bratislava o využití územia č. XXXX pričom k uzatvoreniu tzv. veľkej zmluvy došlo dňa 3.12.1986 a 15.12.1986 s kontrahentom JRD (všetky listiny na ktoré súd odkazuje sa pritom nachádzajú v pripojenom súdnom spise sp. zn. 6C/63/2004), pričom trvanie zmlúv bolo zmluvne limitované do roku 1997, zákonom (§ 22 ods. 1 a 2 zákona č. 229/1991 Zb. zákona o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku) maximálne do 31.12.1997. Tzv. „malú zmluvu“ sa síce v konaní pravdepodobne s poukazom na jej už archívny charakter nepodarilo zadovážiť, existencia nájomného vzťahu žalovaného 1./ so SZZ org. č. 3-25 predchádzajúca dátumu 26.3.1997 je však nepochybná, čo sa žalobcom v konaní podarilo preukázať nielen prostredníctvom ZP č. XX/XXXX, záverečných vyúčtovaní nákladov SZZ org. č. 3-25 za roky 1994 - 2001 (ktoré súd vyhodnotil ako priame dôkazy) ale aj nepriamymi dôkazmi, t.j. existenciu nájomného vzťahu možno vyvodiť aj z geometrického plánu na zameranie záhradkárskej osady p.č. XXXXX/XX-XX zo dňa 2.7.1997 (kde je zaznačený menovite aj žalovaný 1/ a teda v tomto čase parcelu užíval - nie je správna domnienka žalovaných že tento dôkaz svedčí o tom, že záhradkárska osada neexistovala, už predtým boli vykonané zamerania kvôli oploteniu atď.), rozhodnutia odboru výstavby a územného plánovania ONV BA III zn. OVaÚP-327.6-699/1987-Ja-C-11-46 zo dňa 10.4.1987 (stavebné povolenie na oplotenie záhradkárskej osady SZZ č.org. 3-25 kde je ako stavebník označený aj žalovaný 1./ - v odôvodnení tohto rozhodnutia je jasne uvedené, že stavebníci preukázali nájomný pomer k pozemku), rozhodnutie odboru výstavby a územného plánovania ONV Bratislava III zn. VÚP-327.6-1988/89-Nem-19-97 zo dňa 30.10.1989 (kolaudačné rozhodnutie na stavbu oplotenia záhradkárskej osady SZZ č.org. 3-25 pričom v tomto je opätovne uvedený žalovaný 1./ aj s vtedajšou manželkou). Na podklade týchto dôkazov je vyvrátená aj ďalšia námietka žalovaného 1./, podľa tohto tento v rozhodnom čase (v čase nadobudnutia účinnosti zákona o užívaní pozemkov) sporné pozemky neobhospodaroval - uvedené vyvrátil aj sám žalovaný 1./ svojimi vyjadreniami v konaní a taktiež aj v písomnej komunikácii so žalobcami, ktorá bola predložená v tomto konaní. Napr. v odpovedi žalovaného 1./ žalobcom na výzvu na vypratanie a úhradu nájomného zo dňa 29.10.2011 žalovaný 1./ sám uviedol, že sporné pozemky začali užívať na základe zmluvy s bývalým JRD od roku 1986, takže ich kultivujú už viac ako 25 rokov, a teda aj k dátumu 26.3.1997 ich nepochybne aj podľa vlastného vyjadrenia užíval. V tomto liste taktiež uviedli, že pozemok je žalobcom prístupný

od 31.10.2011, čo však nie je vo vzťahu k otázke ukončenia nájomného vzťahu vzniknutého medzi žalovaným 1./ a žalobcami na základe zákona o užívaní pozemkov relevantné (tento možno ukončiť len v zmysle § 3 ods. 5 citovaného zákona). Taktiež je podľa názoru súdu otázne, či aj po tomto dátume bol pozemok skutočne k dispozícii žalobcom, pretože na tomto minimálne do roku 2015 bola postavená chatka v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných (jej existenciu preukazujú nielen už prezentované dôkazy, ale i mailová komunikácia medzi žalovaným 1./ a právnym zástupcom žalobcov - v správe zo dňa 15.3.2015 žalovaný 1./ z adresy na adresu žiadal o predĺženie termínu na odstránenie záhradnej chatky, búracie práce že už začal).

1.6. Námietka žalovaného 1./, že nie je postačujúce preukázať, že bol oprávnený užívať časť parcely č. XXXXX na základe zmluvy z roku 2004, ktorá je neplatným právnym úkonom (pretože SZZ -org. č. X-XX nemal oprávnenie túto uzavrieť), taktiež nie je vo vzťahu k meritu veci dôvodná, pretože právnym základom nároku je nájomný vzťah vzniknutý ex lege dňa 26.3.1997 (ktorý trval minimálne do roku 2013), ktorého existenciu sa podarilo bez pochyb preukázať. Súd prvej inštancie to, či SZZ org. č. 3-25 mal alebo nemal oprávnenie zmluvu o prenájme zo dňa 6.12.2004 uzavrieť je v tomto konaní nadbytočné skúmať, keď dal do pozornosti, že v tejto zmluve je uvedené, že jej predmetom sú záhradkárske parcely č. 13149/80 a 13149/45 v zmysle geometrického plánu z roku 1997, pričom sa jedná o pôvodné parcely štátu (XXXXX) a súkromníka (XXXXX), t.j. žalovaného 1./ V bode III zmluvy je taktiež uvedené, že na parcelu súkromníka (ktorým sú nepochybne žalobcovia) sa vzťahuje zákon o užívaní pozemkov a tento, ako dodáva súd, jednoznačne stanovuje, že nájom za tento pozemok patrí žalobcom a nie SZZ org. č. 3 - 25. To, či SZZ - org. č. 3 - 25 po účinnosti zákona o užívaní pozemkov neoprávnene prenajímala aj súkromné pozemky a vyberala za ne nájom, t.j. či konkrétne v tomto prípade na základe zmluvy z roku 2004 prenajala okrem štátnej parcely č. XXXXX aj parcelu žalobcov, však nie je predmetom tohto konania. Taktiež námietka žalovaného 1./, podľa ktorej bola parcela č. XXXXX (resp. jej časti) vyňatá z prenájmu nemá s poukazom na už vykonané dôkazy preukazujúce existenciu nájomného vzťahu žiadnu relevanciu, mimo toho sa jednalo len o formálne vyňatie z dôvodu zistenia vlastníka a náhrady zmluvného subjektu - Slovenského pozemkového fondu ktorý prenajímal tieto pozemky v zmysle zákona (keďže nemali zisteného vlastníka) na základe nájomnej zmluvy č. č. 10/93/RP-BA (ako nepriamo vyplýva z Rozhodnutia Okresného úradu Bratislava III Zn.: 98/01388-150/151-BKT zo dňa 12.1.1998). Pretože žalobcovia v tomto konaní preukázali, že im voči žalovanému 1./ prináleží žalovaný nárok, žalobe v tomto rozsahu súd vyhovel, z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej 2./ však žalobu musel voči tejto zamietnuť.

1.7. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p., podľa pomeru jej úspechu vo veci a nárok na ich náhradu priznal v plnom v rozsahu žalobcom, ktorí mali 100 % úspech vo veci, avšak len voči žalovanému 1./ Žalovaná 2./ bola v konaní plne úspešná a preto jej súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia 1./,2./ ako aj žalovaný 1./.

3. Žalobcovia uviedli, že odvolanie podávajú voči rozsudku v celom rozsahu, keď výroky I. a III. považujú za správne v rozsahu, že žalovaný 1./ je povinný im zaplatiť nájomné vo výške 4.191,94 €, tak ako bolo správne rozhodnuté súdom prvej inštancie, ktorý správne a dostatočne zistil skutkový stav veci a správne právne vec voči žalovanému 1./ posúdil - ako nárok z nájomného vzniknutého na základe zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim za žalované obdobie. V nadväznosti na uvedené je potrebné skonštatovať aj správnosť výroku III. Predmetné výroky je však potrebné napadnúť z dôvodu, že žalovaný 1./ bol súdom prvej inštancie zaviazaný na zaplatenie žalovanej sumy samostatne a nie spoločne a nerozdielne so žalovanou 2./ ako požadovali.

3.1. Žalobcovia poukázali na odôvodnenie rozsudku - bod 17, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie priznáva nárok voči žalovanej 2./ - keďže bolo v konaní preukázané, že nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcov (časť pozemku parc. reg. č. XXXXX. kat. úz. B. T. , ďalej len „pozemok“) so žalovaným 1./ v dotknutom období užívala (dokonca mala na nej postavenú chatku v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných ako manželov-), a to titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobcovia s uvedeným záverom súhlasili, ale namietali právny záver súdu prvej inštancie, že žalovaného 1./ a žalovanú 2./ nie je možné zaviazat' na platenie odplaty za užívanie pozemku keďže „sa jedná o 2 pohľadávky s iným právnym základom a vlastným počiatkom príslušenstva“. Poukázali na názor uvedený v K.. L: Občiansky zákonník 2, Veľký komentár a nato, že podstata pasívnej solidarity spočíva v tom, že viac dlžníkov je zaviazaných

na to isté plnenie. Veriteľ je oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich a plnením jedného dlžníka zaniká povinnosť plniť druhému dlžníkovi, a to bez ohľadu na ich vnútorný podiel na predmete dlhu. Je zrejmé, že v tomto súdnom konaní sa domáhali voči žalovaným odplaty za užívanie ich pozemku, pričom bola v súdnom konaní preukázaná skutočnosť užívania predmetného pozemku oboma žalovanými v žalovanom období ako manželmi, pričom na pozemku mali postavenú chatku v BSM. Uvedené predstavuje identitu záväzku žalovaných voči žalobcom, a to bez ohľadu na to, že právny základ - titul nároku na zaplatenie odplaty za užívanie je voči každému zo žalovaných odlišný - voči žalovanému 1./ zákonný nájomný vzťah, voči žalovanej 2./ bezdôvodné obohatenie. Žalovaní reálne spoločne a nerozdielne ako manželia pozemok užívali, užívali na ňom postavenú chatku v BSM - ich užívanie nie je možné oddeliť a rozdeliť, nie je možné skonštatovať, akú časť pozemku užíval žalovaný 1./ a akú časť žalovaná 2./ alebo aké časové obdobie užíval (napríklad) chatku na pozemku žalovaný 1./ a aké žalovaná 2./, a to bez ohľadu na právne tituly užívania pozemku. Taktiež Zmluva o prenájme zo dňa 06.12.2004 uzatváraná medzi SZZ, ZO 3-25 ako prenajímateľom bola uzatváraná s oboma žalovanými - manželmi ako nájomcami a teda je možné konštatovať, že samotný SZZ, ZO 3-25 žalovaný 2./ ako oprávnenú užívateľku akceptoval. Práve uvedené tvorí podstatu solidárnych záväzkov - ich spojenosť identitou záväzku a na základe uvedeného majú za to, že právny záver súdu o nemožnosti zaviazat' žalovaných spoločne a nerozdielne na platenie odplaty za užívanie pozemku z dôvodu rozdielnosti právneho titulu na platenie odplaty je nesprávny.

3.2. Ďalej žalobcovia uviedli, že ani rozdielne počítanie úrokov nie je dôvodom na nezaviazanie žalovaných spoločne a nerozdielne, nakoľko nie je ani rozdielna splatnosť, s ktorou je spojené rozdielne počítanie úrokov, prekážkou spoločného a nerozdielného záväzku. Navyše reálne si žalobcovia uplatnili splatnosť záväzku a teda vznik nároku na úroky z omeškania podľa nájomného vzťahu, ktorého splatnosť je v roku nasledujúcom po roku, za ktorý sa nájomné platí, čo je nesporne neskorší dátum ako pri vzniku nároku na bezdôvodné obohatenie. Je teda potrebné skonštatovať, že voči žalovanej 2./ si uplatnili menej ako by im pri nároku na bezdôvodné obohatenie patrilo. Zároveň je potrebné skonštatovať, že práve spoločné a nerozdielne zaviazanie žalovaných na zaplatenie odplaty za užívanie pozemku je vyjadrením idey spravodlivosti a je ústavné udržateľné, keďže akýkoľvek iný spôsob uplatnenia si nároku voči žalovaným je nemožný a nesprávny a solidárny vzťah medzi žalovanými najväčšmi zodpovedá nielen reálnemu skutkovému stavu, ale vyplýva aj z logiky a povahy veci a najspravodlivejšie hodnotí vzniknutú situáciu medzi žalobcami a žalovanými a rovnako medzi žalovanými navzájom.

3.3. V prípade, ak by mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie voči žalovanej 2./ rozhodol správne, a teda správne právne vec posúdil samostatne napádajú výrok IV. Poukázali na ustanovenia § 257 C.s.p. a poukázali na skutočnosti, ktoré predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti, ktoré spôsobujú, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania sa javí ako neprimeraná tvrdosť voči nim, pričom mali za to, že súd prvej inštancie neprihliadal na okolnosti vedúce k uplatneniu si práva na súde a ani na postoj žalovaných v konaní. Uviedli, že z pohľadu posudzovania úspechu v spore - čo do výšky žalovanej sumy, boli úspešní v plnom rozsahu. Neúspech je možné badať len vo vzťahu k žalovanej 2./, ktorú súd nezaviazal na plnenie spoločne a nerozdielne na základe vyššie uvedených rozporovaných dôvodov. Taktiež v rámci samotnej povahy sporu a súvisiacich skutkových okolností - žalobcovia pri uplatňovaní svojho návrhu mali k dispozícii dôkazy značnej právnej sily, aby mohli odôvodnene predpokladať, že spolu so žalovaným 1./ je povinnou na zaplatenie odplaty za užívanie pozemku aj jeho manželka - žalovaná 2./, keď nebolo možné objektívne zo strany žalobcov zistiť a ustáliť, že žalovaná 2./ užíva pozemok bez právneho titulu, a to dokonca v rámci samostatného postavenia (tj. nie spoločne a nerozdielne so žalovaným 1./) so samostatným nárokom na zaplatenie odplaty za užívanie. Zároveň poukázali na skutočnosť, že predmetným rozhodnutím o trovách konania konajúci súd založil zjavnú nespravodlivosť medzi účastníkmi, ktorá sa prejavuje najmä pri cestovných náhradách hotové výdavky a náhrada za stratu času, ktoré má právny zástupca žalovanej 2./ priznané v rozsahu 100 %, a to napriek tomu, že tieto cestovné náhrady (samotná cesta na pojednávanie) súviseli aj so zastupovaním žalovaného 1./, ktorý bol v spore neúspešný v celom rozsahu a jeho právnomu zástupcovi nárok na náhradu trov konania nepatrí. Je zrejmé, že takýmto rozhodnutím je popretá idea spravodlivosti, na ktorej zachovanie by mal súd pri svojej rozhodovacej činnosti dbať. Taktiež postoj žalovaných v tomto súdnom konaní spôsobil značné predĺženie sporu - keď žalovaní postupne namietali aj skutočnosti, ktoré na začiatku sporu potvrdili a tým si vzájomne rozporovali, svoju obranu namietali postupne, v snahe predĺžovať súdne konanie, len aby sa vyhli splneniu si povinnosti zaplatiť za užívanie pozemku jeho vlastníkovi.

3.4. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žalobcovia žiadali aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovaní 1./ a 2./ sú povinní spoločne a nerozdielne žalobcom 1./ a 2./ zaplatiť istinu vo výške 4.191,94 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 1.389,61 € od

02.04.2011 až do zaplataenia, 9 % p.a. zo sumy 1.432,94 € od 02.04.2012 do zaplataenia, 8,75 % p.a. zo sumy 1.369,39 € od 02.04.2013 do zaplataenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a zároveň im prizná nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100%. Alternatívne v prípade, ak odvolací súd bude mať za to, že nie je možné žalovaných 1./ a 2./ zaviazať spoločne a nerozdielne, aby odvolací súd rozhodol tak, že výrok IV. rozsudku zmení tak, že žalovaná 2./ nemá voči žalobcom 1./ a 2./ nárok na náhradu trov konania.

4. Odvolanie žalovaného 1./ smerovalo proti výrokov I., III. keď mal zato, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný 1./ žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu žalobcov zamietne v celom rozsahu aj voči nemu a zároveň mu prizná nárok na náhradu trov konania. K nesprávnym skutkovým zisteniam uviedol, že v procesnej obrane žalovaní 1./ a 2./ namietali, že pre vznik nájomného pomeru ex lege musia byť striktné splnené podmienky uvedené v ust. § 2 zák.č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkárskych osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim (ďalej len „zákon“), ku dňu účinnosti tohto zákona, t. j. k 26.03.1997. Na vznik nájomného pomeru medzi vlastníkom a nájomcom alebo užívateľom zo zák.č. 64/1997 Z.z. bolo nevyhnutné kumulatívne splnenie nasledovných podmienok: a) nájomca (užívateľ) musel byť členom záhradkárskej organizácie; b) ktorá mala byť zriadená do 24.06.1991 na pozemkoch, ku ktorým mal vzniknúť nájomný pomer; c) pričom tieto pozemky boli záhradkárskej organizácii prenechané do užívania na základe zmluvy o dočasnom užívaní (tzv. „veľká zmluva“); d) a následne boli na základe osobitnej zmluvy (tzv. „malej zmluvy“) prenechané do užívania členom záhradkárskej organizácie; e) ktorí ich na základe týchto zmlúv oprávnené obhospodarovali a užívali aj v čase účinnosti zákona č. 64/1997 Z.z. Žalovaný 1./ v priebehu súdneho konania poukazoval na tú skutočnosť, že žalobcovia nepreukázali splnenie vyššie uvedených podmienok, a teda ani skutočnosť, že na základe zákona č. 64/1997 Z.z. medzi žalobcami (u žalobcu 1./ právnym predchodcom) a žalovanými vznikol nájomný pomer ku dňu účinnosti tohto zákona. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že tvrdenia žalovaných považuje za účelové s poukazom na to, že rozhodnutie o využití územia požadované pre legálne zriadenie záhradkovej osady (absenciu ktorého žalovaní namietali) sa nachádza v pripojenom spise 6C/63/2004. Žalovaný 1./ nemal vedomosť o tom, že spis 6C/63/2004 bol pripojený k spisu č.k. 10C/47/2014, a teda žalovaní ani ich právna zástupkyňa sa neoboznámili s ich obsahom. Žalovaný 1./ poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku, z ktorého vyplýva, že súd mal za preukázanú existenciu užívacieho práva (nie však existenciu zmluvy) žalovaného 1./ ku dňu účinnosti zákona č. 64/1997 Z.z. (t.j. k 26.3.1997), čo považuje za nesprávne skutkové zistenie. Nesprávnosť skutkového zistenia videl v tom, že záhradkárska osada bola teda pravdepodobne zriadená rozhodnutím z roku 1986 a na základe tzv. veľkej zmluvy zo dňa 3.12.1986 a 15.12.1986 s kontrahentom JRD, pričom nielen trvanie zmlúv, ale aj platnosť rozhodnutia o využití územia za účelom zriadenia záhradkovej osady bolo časovo limitované. Predmet nájmu podľa „tzv. veľkej zmluvy“ je pritom neurčitý, keďže je vymedzený parcelnými číslami podľa geometrického plánu, ktorý nie je priložený a teda nie je možné presne určiť, či a v akom rozsahu ide o parcelu č. XXXXX, ktorej vlastníckmi boli žalobcovia, t.j. vakom rozsahu ide pozemky zriadenej záhradkovej osady. Z uvedeného obdobia (od roku 1986 do 1991) neboli zo strany žalobcov predložené žiadne, ani len nepriame dôkazy, ktoré by preukazovali existenciu „tzv. malej zmluvy“ vo vzťahu k žalovaným, a za takéto dôkazy nie je možné považovať vydané stavebné rozhodnutie (podkladom pre stavebný úrad pre preukázanie práva k pozemku bola „veľká zmluva“ z roku 1986) alebo kolaudačné rozhodnutie (podkladom pre stavebný úrad bola napr. nájomná zmluva uzavretá so SZZ ZO 3-25 zo dňa 12.01.1998, viď str. 4 predmetného rozhodnutia), v ktorých sa preukázanie nájomného pomeru stavebníkov odvodzovalo od užívacieho práva SZZ ZO. V prípade, že súd pri právnom posúdení vychádzal z ustanovení zák.č. 229/1991 Z.z. s účinnosťou od 24.06.1991, potom je potrebné poukázať na znenie ust. § 22 uvedeného zákona, v zmysle ktorého účinnosťou zákona zanikajú užívacie (a v zmysle rozhodovacej činnosti súdov aj odvodené) práva k poľnohospodárskemu pozemku. K dátumu 24.06.1991 teda zaniká nielen užívacie právo SZZ ZO - 3-25, ale aj užívacie práva záhradkárov, ako členov záhradkárskej organizácie. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností má žalovaný 1./ za to, že medzi ním a SZZ ZO 3-25 neexistoval platný právny titul na užívanie pozemku do roku 1991 (uzavretá zmluva) a v zmysle ust. § 2 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. ani po 24.06.1991, a teda nie je splnená podmienka podľa ust. § 2 ods. 2 zák.č. 64/1997 Z.z., t.j. že Nájomcom alebo užívateľom pozemkov v zriadenej záhradkovej osade (ďalej len „užívateľ“) sa rozumie člen záhradkárskej organizácie, ktorý na základe zmluvy so záhradkárskou organizáciou alebo poľnohospodárskou organizáciou alebo inou organizáciou tieto pozemky obhospodaruje a užíva tie pozemky, ktoré slúžia všetkým členom záhradkárskej organizácie, najmä pozemky, na ktorých sú vybudované prístupové cesty, spoločné hygienické, rekreačné a iné prevádzkové zariadenia (ďalej

len „spoločný pozemok“). Ak teda zákon č. 64/1997 Z.z. vychádza z podmienky uzavretej zmluvy (a to platnej a účinnej), potom dôkazom na splnenie tejto podmienky nemôžu byť žiadne iné dôkazy, ktoré existenciu zmluvného vzťahu predpokladajú alebo predstierajú, než samotná zmluva o užívaní (nájme), ktorú je možné vzhľadom na všetky jej formálne a obsahové náležitosti vyhodnotiť ako platnú a účinnú. S poukazom na nesplnenie uvedenej podmienky zotrvávame na názore, že nájomný pomer ex lege medzi žalovaným 1./ a žalobcami nemohol vzniknúť. Poukázal tiež nato, že nielen zmluva o dočasnom užívaní pozemkov, ale aj samotné rozhodnutie o využití územia, na základe ktorého bola záhradková osada zriadená, sú časovo obmedzené. Ak teda v zmysle rozhodovacej činnosti súdov je pre posúdenie legálneho zriadenia záhradkovej osady potrebné skúmať splnenie dvoch podmienok: 1. existenciu rozhodnutia o využití územia, 2. existenciu platnej a účinnej tzv. veľkej zmluvy, potom je potrebné posúdiť platnosť oboch podmienok aj ku dňu účinnosti zák.č. 64/1997 Z.z., t.j. k 26.03.1997, či v uvedenom čase sa záhradková osada stále považuje za záhradkovú osadu a či je možné aplikovať ust. § 1 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona. Máme za to, že platnosť zriadenia záhradkovej osady ku dňu 26.03.1997 podľa rozhodnutia o využití územia uplynula.

4.1. Pokiaľ ide o samotnú výšku priznanú nároku žalovaný 1./ poukázal nato, že súd do posledného pojednávania nevedel predniesť predbežné právne posúdenie veci, na základe čoho žalovaní ani nepredložili vlastný znalecký posudok rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania, avšak od návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania neupustili, čo súd nesprávne vyhodnotil. Už na začiatku súdneho konania však poukázali na nesprávnosť výpočtu nájomného, keďže znalec pri výpočte nájomného za rok 2010 nerešpektoval výšku regulovaného nájmu. Súd priznal žalobcom nárok i napriek tomu, že jeho výška sa považovala za spornú a súd na základe zásady, ktorú sám odprezentoval, t.j. iura novit curia mohol rozpoznať, že žalobcami uplatnený nárok presahuje zákonný rámec.

4.2. K nesprávne právne posúdeniu veci uviedol, že súd vychádzajúc z nesprávneho skutkového zistenia, nesprávne aplikoval pri posudzovaní nároku žalobcov ustanovenia zákona č. 64/1997 Z.z., a to i napriek tomu, že sa predmetný zákon na vzťahy medzi žalobcami a žalovaným 1./ nevzťahuje. Súd pri rozhodovaní o veci tiež nezvážil dopad ust. § 22 zák.č. 229/1991 Zb. o zániku všetkých užívacích práv (vrátane odvodených) na existenciu, resp. neexistenciu užívacieho práva žalovaného 1./ k pozemku a pri následnom uzatváraní zmlúv vziať na zreteľ znenie ust. § 2 ods. 1 zák.č. 229/1991 Zb., v znení ktorého sú všetky zmluvy o prevode užívacích práv na záhradkárov pri absencii súhlasu vlastníka pozemku považované za absolútne neplatné právne úkony. Pri posudzovaní výšky nároku žalobcov súd vychádzal z predloženého znaleckého posudku, ktorého správnosť žalovaní namietli s poukazom na porušenie platných právnych predpisov, pričom na znenie ust. § 4 zák. č. 64/1997 platného ku dňu 01.04.2011 v spojení s Vyhl.č. 38/2005 Z.z. súd neprihliadol.

5. K odvolaniu žalovaného 1./ sa vyjadrili žalobcovia, ktorí s rozhodnutím súdu prvej inštancie voči žalovanému 1./ súhlasia v celom rozsahu, považujú ho za založené na dostatočne zistenom skutkovom stave veci a správnom právnom posúdení veci a riadne, dostatočne a presvedčivo odôvodnené (uvedené platí v súvislosti a s poukazom na Odvolanie žalobcov voči rozsudku zo dňa 15.08.2018). K odvolaciemu dôvodu, podľa ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam uviedli, že uvedená argumentácia žalovaného 1./ rade je vysoko účelová, pretože v snahe vyhnúť sa plateniu nájomného za užívanie cudzej nehnuteľnosti - pripomíname, že sa jedná o uplatňovaný nárok v rozsahu 3 rokov, pričom cudziu nehnuteľnosť žalovaný 1./ užíval prinajmenšom 25 rokov (ako tvrdí v liste zo dňa 29.10.2011) a voči žalobcom mal platiť nájomné od roku 1997 do dňa ukončenia nájmu v roku 2014, dokonca až v roku 2015 bola z predmetnej záhradky odstránená žalovaným 1./ rade jeho chatka - sa stavia do pozície neoprávneného užívateľa pozemku, spochybňuje svoj nájomný vzťah so SZZ org. č. 3-25 (napriek plateniu nájomného z jeho strany k rozhodnému dátumu), taktiež v roku 2018 spochybňuje zákonnosť rozhodnutia o využití územia vydaného v roku 1986. Obrana žalovaného 1./ spočíva len v spochybňovaní archívnych dokumentov, rozhodnutí štátnych orgánov starých 30 rokov, využívaní skutočnosti, že v 90-tych rokoch boli právne vzťahy upravené formálne nedokonale, pričom namieta existenciu svojho nájomného vzťahu so SZZ org. č. 3-25, ktorej bol členom (kde logickým účelom členstva a záujmom člena bolo mať záhradku), keď obhospodaroval a užíval záhradku v zriadenej záhradkovej osade, mal na nej legálne postavenú chatku, platil nájomné (podotýkame, že podľa žalovaného v 1/ rade - pri neoprávnenom užívaní pozemku), samotná SZZ org. č. 3-25 ho považovala za nájomcu (ako svedčí vyhotovený Znalecký posudok č. 10/2011). Je zrejmé, že žalovaný 1./ zavádza a účelovo namieta nepredloženie nájomnej zmluvy medzi ním a SZZ org. č. 3-25, kde žalobcovia podotýkajú, že táto nájomná zmluva ani nemusela byť písomne uzatvorená. Žalobcovia v celom rozsahu súhlasia so zhodnotením skutkového stavu pre naplnenie podmienok na vznik nájmu v zmysle Zákona č. 64/1997 medzi žalobcami a žalovaným 1./ súdom prvej inštancie, kedy k rozhodnému dátumu bolo tak priamymi, ako aj nepriamymi dôkazmi

predloženými žalobcami preukázané, že žalovaný 1./ bol nájomcom dotknutého pozemku vo vlastníctve žalobcov v zriadenej záhradkovej osade, tento oprávnené užíval - platil za užívanie nájomné a mal na ňom legálne postavenú chatku. K námietke žalovaného 1./ o dočasnosti povolení na stavbu chatky žalobcovia poukazujú na v súdnom spise doložené Rozhodnutie vydané Okresným úradom Bratislava III, odbor životného prostredia zo dňa 12.01.1998, zn. 98/01388-150/151-BKT, ktorým bolo predĺžené dočasné užívanie záhradných chatiek do 31.12.2003, z čoho je zrejmé, že k rozhodnému dátumu mal žalovaný 1./ na pozemku žalobcov legálne zriadenú chatku. Uvedené platí aj o napadnutí dočasnosti rozhodnutia o využití územia, ak by toto nebolo platné, tak by ani nebolo možné legálne predĺžovanie užívania záhradných chatiek (je nesprávny predpoklad žalovaného 1./ o dočasnosti rozhodnutia o využití územia do roku 1991 na základe dĺžky dočasnosti stavieb - tieto boli predĺžené až do 31.12.2003). Taktiež nie je správna argumentácia žalovaného 1./ týkajúca sa aplikácie Zákona č. 229/1991 - žalovaný 1./ bol nájomcom pozemku aj pred 24.06.1991 - čo dokazuje stavebné povolenie na jeho chatku zo dňa 10.04.1987, ktoré na preukázanie nájomného pomeru stavebníka (tj. žalovaného 1./ s manželkou) priamo odkazuje. Čo sa týka namietanej výšky nájomného - bolo a je na strane žalovaných, aby relevantne rozporovali výšku nájomného určenú odborne spôsobilou osobou, nie je namieste vyhovárať sa na neprednesenie predbežného právneho posúdenia veci (mimočodom nepravdivé, súd predbežné právne posúdenie veci uviedol) alebo na zásadu iura novit curia - súd nemá odborné vedomosti na zistenie nesprávnosti znaleckého posudku. b) Odvolací dôvod v zmysle S 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza

5.1. K nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, ktoré žalovaný 1./ napádal uviedli, že že súd prvej inštancie správne právne vec posúdil, pričom právne posúdenie veci je zrozumiteľne a presvedčivo vyjadrené v odôvodnení rozsudku, na ktorý taktiež žalobcovia v celom rozsahu odkazujú. K namietaniu porušenia právnych predpisov pri vyhotovovaní znaleckého posudku žalobcovia uvádzajú, že toto namietanie nie je správne, znalec ako odborne spôsobilá osoba si je vedomý spôsobu výpočtu nájomného a má odbornú spôsobilosť, aby vedel, na základe akých právnych predpisov má pri vyhotovovaní znaleckého posudku postupovať.

6. Žalovaná 1./ sa k odvolaniu žalobcov ani k odvolaniu žalovaného 1./ nevyjadrila a rovnako sa nevyjadril žalovaný 1./ k odvolaniu žalobcov.

7. Žalovaný 1./ ani žalovaná 2./ nevyužili svoje právo a repliku k vyjadreniu žalobcov nepodali.

8. Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok platného a účinného od 1.7.2016 (ďalej len „C.s.p.“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie C.s.p. preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, 380 ods. 1 C.s.p. v napadnutom rozsahu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1./,2./ ani žalovaného 1./ nie je dôvodné.

10. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 387 ods. 2 dáva odvolaciemu súdu možnosť, v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

12. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

13. Podľa § 1 ods. 1 písm. a) zák. č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim tento zákon upravuje užívanie pozemkov v zriadených záhradkových osadách na základe nájomného vzťahu zriadeného týmto zákonom.

14. Podľa § 2 ods. zák. č. 64/1997 Z. z. nájomcom alebo užívateľom pozemkov v zriadenej záhradkovej osade (ďalej len "užívateľ") sa rozumie člen záhradkárskej organizácie, ktorý na základe zmluvy so záhradkárskou organizáciou alebo poľnohospodárskou organizáciou, alebo inou organizáciou tieto pozemky obhospodaruje a užíva tie pozemky, ktoré slúžia všetkým členom záhradkárskej organizácie, najmä pozemky, na ktorých sú vybudované prístupové cesty, spoločné hygienické, rekreačné a iné prevádzkové zariadenia (ďalej len "spoločný pozemok").

15. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 64/1997 Z. z., ak medzi vlastníkom a užívateľom nebola uzavretá nájomná zmluva podľa osobitného predpisu, vznikne medzi nimi dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona nájomný vzťah.

16. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 64/1997 Z. z. výška ročného nájomného za užívanie pozemkov na základe nájomného vzťahu podľa § 3 sa určuje podľa osobitného predpisu, ak sa vlastník s nájomcom nedohodnú inak. Podľa § 4 ods. 2 nájomné podľa odseku 1 je splatné do 1. apríla nasledujúceho roku.

17. V preskúmvanej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 C.s.p., pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval právne predpisy a to vyššie uvedené ustanovenie zák. č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie s ohľadom na vykonané dokazovanie primerane vysvetlil, prečo považoval nárok žalobcov voči žalovanému 1./ na zaplatenia sumy 4.191,94 € s príslušenstvom za dôvodný, keď mal zato, že právny vzťah medzi žalobcami 1./ a 2./ a žalovaným 1./ vyplýva zo zistenia, že žalobcovia sú spoluvlastníkmi pozemkov, ktoré sa nachádzajú v záhradkovej osade a žalovaný 1./ tieto pozemky v žalovanom období 2010 až 2012 skutočne užíval ako užívateľ. Nájomný vzťah medzi žalobcami a žalovaným 1./ bol založený zákonom č. 64/1997 Z. z.. Právna úprava v § 3, § 4 uvedeného zákona je tou skutočnosťou, z ktorej vznikol žalovanému 1./ záväzok platiť žalobcom nájomné. Uvedená právna úprava, ktorú súd prvej inštancie správne použil dáva stranám tohto záväzkového vzťahu možnosť dohodnúť nájomné, k čomu medzi stranami sporu (žalobcami a žalovaným 1./) ani počas súdneho konania nedošlo. Pretože odplata za užívanie pôdy bola sporná, okresný súd správne vychádzal pri stanovení výšky nájomného z ceny, ktorá bola zistená podľa osobitného predpisu znaleckým posudkom N.. V. U. č. 15/2013, ktorí si dali vypracovať žalobcovia. Rovnako správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná 2./ nikdy nebola členom záhradkárskej organizácie a teda medzi žalovanou 2./ a SZZ org. č. 3-25 nemohol vzniknúť v zmysle § 3 ods. 1 zákona o užívaní pozemkov nájomný vzťah, pretože žalovanú 2./ nemožno definovať ako nájomcu alebo užívateľa pozemkov v zriadenej záhradkárskej osade v intenciách § 2 ods. 2 zákona o užívaní pozemkov. Súd prvej inštancie teda svoje rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2,3 C.s.p.) na ktoré odôvodnenie poukazuje aj odvolací súd a s ktorým sa s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. stotožňuje a k námietkam žalobcov a žalovaného 1./ považuje potrebné uviesť nasledovné.

18. Žalobcovia nespochybňovali právny záver súdu prvej inštancie, spočívajúci v tom, že žalovaná 2./ sa na ich úkor bezdôvodne obohatila. Namietali len právny záver súdu prvej inštancie (pozri odseky 3-3.2), že žalovaného 1./ a žalovanú 2./ nie je možné spoločne zaviazat' na platenie odplaty za užívanie pozemku keďže „sa jedná o 2 pohľadávky s iným právnym základom a vlastným počiatkom príslušenstva“, keď poukázali nato, že podstata pasívnej solidarity spočíva v tom, že viac dlžníkov je zaviazaných na to isté plnenie. Veriteľ je oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich a plnením jedného dlžníka zaniká povinnosť plniť druhému dlžníkovi, a to bez ohľadu na ich vnútorný podiel na predmete dlhu.

18.1. Odvolací súd nepovažuje námietky žalobcov v tomto smere za dôvodné. Pasívna solidaritu (solidaritu dlžníkov) je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne. Pasívna solidarita vzniká teda iba v prípade, keď sa v zákone, v dohode účastníkov, v súdnom rozhodnutí vydanom na základe § 439 Občianskeho zákonníka ustanovuje alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že účastníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Z tohto vyplýva, že pasívna solidarita nie je pravidlom. Odvolací súd má zato, že medzi ustanoveniami o bezdôvodnom obohatení nie je osobitný predpis o možnosti založiť solidárnu povinnosť súdnym výrokom. V súvislosti s rozhodovaním o nárokoch na vydanie bezdôvodného obohatenia možno preto založiť solidárnu zodpovednosť súdnym výrokom iba tam, kde je podložená osobitným ustanovením zákona ako napr. § 139, § 701 ods. 2 Občianskeho zákonníka (pozri R 26/1975, s. 174; R 1/1979 s. 22 ods. 3). Nadovšetko bezdôvodné obohatenie má subsidiárny charakter; predstavuje len podporný titul pre ochranu osoby postihnutej v majetkovej sfére. Inými slovami povedané nárok zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenia môže byť opodstatnený iba vtedy, ak povinnosť vydať prijaté plnenie neupravuje iný právny titul.

18.2. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keď žalobcovia si mohli primárne svoj nárok uplatniť od žalovaného titulom nájomného (tento si aj uplatnili) a vzhľadom na nemožnosť založenia solidárnej zodpovednosti súdnym výrokom pri rozhodovaní o nárokoch na vydanie bezdôvodného obohatenia bez ohľadu, že pri žalovanom 1./ bol daný nárok titulom nájomného súd prvej inštancie správne žalobu voči žalovanej 2./ zamietol.

19. Žalovaný 1./ vo svojom odvolaní zotrval na rovnakej obrane ako v rámci konania na súde prvej inštancie, že medzi ním a SZZ ZO 3-25 neexistoval platný právny titul na užívanie pozemku

do roku 1991 (uzavretá zmluva) a v zmysle ust. § 2 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. ani po 24.06.1991 ,a teda nie je splnená podmienka podľa ust. § 2 ods. 2 zák.č. 64/1997 Z.z., t.j. že Nájomcom alebo užívateľom pozemkov v zriadenej záhradkovej osade (ďalej len „užívateľ“) sa rozumie člen záhradkárskej organizácie, ktorý na základe zmluvy so záhradkárskou organizáciou alebo poľnohospodárskou organizáciou alebo inou organizáciou tieto pozemky obhospodaruje a užíva tie pozemky, ktoré slúžia všetkým členom záhradkárskej organizácie, najmä pozemky, na ktorých sú vybudované prístupové cesty, spoločné hygienické, rekreačné a iné prevádzkové zariadenia (ďalej len „spoločný pozemok“).

19.1. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku podrobne uviedol a zdôvodnil prečo považoval túto obranu žalovaného 1./ za účelovú a rovnako zdôvodnil a z ktorých dôkazov pri prijatí týchto záverov vychádzal (pozri odseky 18,21,22 napadnutého rozsudku resp. odseky 1.2,1.5.1.6 rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku v tomto smere nemá čo uviesť, pretože by iba zopakoval správnosť skutkových a na jeho podklade správne prijatých právnych záverov prvoinštančného súdu (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Samotná skutočnosť, že žalovaný 1./ sa nestotožňuje s právnymi závermi súdu prvej inštancie, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahradiť správne právne názory súdu prvej inštancie jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám žalovaného o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť.

19.2. Neobstojí ani procesná námietka žalovaného 1./ spočívajúca v tom, že ak súd vychádzal aj z dôkazov založených v spise vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 6C/63/2004 tak on nemal vedomosť o tom, že tento spis bol pripojený, a teda žalovaní ani ich právna zástupkyňa sa neoboznámili s ich obsahom. Z obsahu Zápisnice o pojednávaní konaného dňa 8.6.2016 (č.l. 133 spisu) na ktorej boli osobne prítomní žalovaní aj ich právna zástupkyňa vyplýva, že pojednávanie bolo odročené na deň 16.11.2016 okrem iného aj z dôvodu, že súd si vyžiada z Okresného súdu Bratislava III spis sp. zn. 6C/63/2004. Tento spis bol doručený Okresnému súde Pezinok ku konaniu dňa 27.10.2016. Ďalej z obsahu Zápisnice o pojednávaní konaného dňa 16.11.2016 (č.l. 142 spisu) na ktorom rovnako boli prítomní žalovaní aj ich právna zástupkyňa, ktorá sa dostavil neskôr a aj zo zvukového záznamu z tohto pojednávania vyplýva, že konajúci sudca oboznámil na pojednávaní, že spis bol pripojený a oboznámil aj jeho obsah a priamo na tomto pojednávaní aj krátkou cestou doručil právnej zástupkyňi žalovaných aj rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 6C/63/2004-619 s fotografiou vyobrazujúcich chatku žalovaných zo dňa 4-5.10.2019. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaní vrátane ich právnej zástupkyne museli mať vedomosť o pripojení tohto spisu a boli oboznámení aj s jeho obsahom.

19.3. Pokiaľ ide o samotnú výšku priznanú nároku žalovaný 1./ v odvolaní namietal, že súd do posledného pojednávania nevedel predniesť predbežné právne posúdenie veci, na základe čoho žalovaní ani nepredložili vlastný znalecký posudok rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania, avšak od návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania neupustili, čo súd nesprávne vyhodnotil. Z obsahu spisu vyplýva, že je pravdou, že žalovaní vo svojom Vyjadrení zo dňa 22.10.2015 (č.l. 100 spisu) okrem iného uviedli, že „..... spochybujú výšku požadovaného nájomného. Hodnotu pozemkov upravovala vyhláška MH SR č. 38/2005 Z.z. a až následne v rokoch 2011 a 2012 by žalobcom prináležalo trhové nájomné. Minimálny rozdiel medzi nájomným za rok 2010 a 2011 vyvoláva viac ako pochybnosti o tom, že výpočet je správny a v tomto smere navrhujeme znalecké dokazovanie.....“ . Od uvedeného vyjadrenia žalovaní a to aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku a po ich poučení o uplatnení sudcovskej koncentrácie na pojednávaní dňa 2.5.2018 nepredložili ďalšie dôkazy a ani nenavrhli ďalšie dokazovanie v tomto smere a zostali v konaní nečinní. Žalovaní nesprávnosť záverov uvedených v znaleckom nespochybnila uvedením konkrétnych formálnych a vecných nesprávností znaleckého posudku a iné skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na odborné zisťovanie výšku (ceny) nájmu neuviedla. Povinnosť strán tvrdiť potrebné skutočnosti v civilnom procese sa nazýva povinnosť tvrdenia a vzťahuje sa vždy na konkrétnu skutočnosť uvádzanú stranami. V prípade, že ju strana splnila, platí, že uniesla bremeno tvrdenia. Existencia tvrdených skutočností však podmieňuje existenciu dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nedodržanie povinnosti tvrdenia alebo dôkaznej povinnosti nie je procesne sankcionované, zväčša sa však prejaví v rozhodnutí vo veci, vo forme neúspechu strany v spore. Samotné spochybnenie záverov znaleckého posudku bez označenia dôkazov na preukázanie svojich tvrdení preto samé o sebe aj vzhľadom na prostriedky procesnej obrany, koncentráciu konania a na koncepciu dokazovania v sporovom konaní v zmysle Civilného sporového poriadku neobstoja.

20. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v zmysle § 387 ods. 1,2 C.s.p. vrátane výroku o náhrade trov konania o ktorých

súd prvej inštancie správne rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 , § 262 ods. 1 C.s.p., vzhľadom na pomer úspechu s strán sporu vo veci.

21. Žalobcovia v odvolaní poukázali na ustanovenie § 257 C.s.p., na skutočnosti, ktoré predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti, ktoré spôsobujú, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania sa javí ako neprímeraná tvrdosť voči nim, pričom mali za to, že súd prvej inštancie neprihliadal na okolnosti vedúce k uplatneniu si práva na súde a ani na postoj žalovaných v konaní, ktorí spôsobili značné predĺženie sporu - keď žalovaní postupne namietali aj skutočnosti, ktoré na začiatku sporu potvrdili a tým si vzájomne rozporovali, svoju obranu namietali postupne, v snahe predlžovať súdne konanie.

21.1. Rozhodnutie o trovách konania podľa tohto ustanovenia v posudzovanej veci podľa názoru odvolacieho súdu nie je opodstatnené, keď citované ustanovenie § 257 C.s.p. je výnimkou zo zásady zodpovednosti za výsledok a umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa strane sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Úvaha súdu, či ide o výnimočný prípad a či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vždy zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočnú povahu. Pri skúmaní, či sú v konkrétnej veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa, je potrebné prihliadať jednak k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán sporu, ako aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu nároku, k postoju účastníkov v priebehu konania a pod., pretože iba tieto kritéria sú určujúce pri aplikácii postupu v zmysle § 257 C.s.p. V posudzovanej veci odvolací súd nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa , ktoré by umožnili postup v zmysle citovaného ustanovenia a to s prihliadnutím na majetkové, sociálne a osobné pomery strán sporu. Odvolací súd nezistil ani žiadne také správanie sa žalovaných , ktoré by malo za následok prietahy v súdnom konaní alebo ktoré by inak účelovo bránilo žalobcom domáhať sa ochrany nimi tvrdeného práva. Ustanovenie § 257 C.s.p. možno aplikovať len v celkom výnimočných prípadoch a predmetné konanie a správanie sa strán sporu nevykazujú žiadne znaky výnimčnosti.

21.2. Neobstojí tvrdenie žalobcov, že žalovaní spôsobili značné predĺženie sporu, keď z obsahu spisu vyplýva, že z dôvodov na strane žalovaných bolo odročené len jedno nariadené pojednávania a to vytyčené na deň 17.6.2015 (toto bolo odročené pre kolíziu pojednávania na strane ich právnej zástupkyne). Ďalšie pojednávania nariadené na deň 23.10.2015 a 19.2.2016 boli odročené na žiadosť strán sporu z dôvodu prebiehania mimosúdnych rokovaní a pojednávania nariadené na deň 10.3.2017 bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu. Samotná skutočnosť, že žalovaní prispôbovali svoju obranu počas konania samá o sebe bez ďalšieho nemôže byť dôvodom na aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p.

21.3. Žalobcovia namietali, že rozhodnutím o trovách konania je popretá idea spravodlivosti, na ktorej zachovanie by mal súd pri svojej rozhodovacej činnosti dbať, ktorá sa prejavuje najmä pri cestovných náhradách, hotových výdavkov a náhrade za stratu času, ktoré má právny zástupca žalovanej 2./ priznané v rozsahu 100 %, a to napriek tomu, že tieto cestovné náhrady (samotná cesta na pojednávania) súviseli aj so zastupovaním žalovaného 1./, ktorý bol v spore neúspešný v celom rozsahu a jeho právnomu zástupcovi nárok na náhradu trov konania nepatrí. K uvedenému odvolací súd len dodáva, že ak súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu, tak tento pomer úspechu sa prejaví pri každej strane ak tam aj vystupuje viac subjektov bez ohľadu nato, či strany sporu v prípade ich procesného spoločenstva zastupuje jeden právny zástupca. Skutočnosti, na ktoré poukazujú žalobcovia môžu byť zohľadnené len pri rozhodovaní o výške trov konania o ktorých zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 , v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. Nakoľko odvolací súd odvolaniu žalovaného 1./ nevyhovel a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, mali žalobcovia 1./,2./ v odvolacom konaní plný úspech a vznikol im voči žalovaným 1./, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rovnako odvolací súd nevyhovel odvolaniu žalobcov 1./,2./ vo vzťahu k žalovanej 2./, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdil. Žalovaná 2./ mala voči žalobcovia 1./,2./ v odvolacom konaní plný úspech a vznikol jej voči nim nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).